

3 (Sem-5/CBCS) ECO RE 1

2 0 2 1

(Held in 2022)

ECONOMICS

Paper : ECO-RE-5016

(Economic Development and Policy in India—I)

(Regular Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

***The figures in the margin indicate full marks
for the questions***

Answer either in English or in Assamese

- 1. Answer the following questions : 1×10=10**

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by economic growth?

অৰ্থনৈতিক বিকাশ বুলিলে কি বুজা ?

(b) What is human capital?

মানব মূলধন কি ?

(2)

- (c) What is meant by underdeveloped economy?

অনুমত অর্থনীতি বুলিলে কি বুজা ?

- (d) Give an example of disguised unemployment.

ছদ্মবেশী নিবনুৱাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

- (e) Define savings.

সঞ্চয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (f) What is rural unemployment?

গ্ৰাম্য নিবনুৱা কি ?

- (g) Give an example of service sector.

সেৱা খণ্ডৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

- (h) What is inequality?

অসমতা মানে কি ?

- (i) What do you mean by poverty line?

দৰিদ্ৰতাৰ সীমাবেখা বুলিলে কি বুজা ?

- (j) Give the full form of HDI.

HDIৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(3)

2. Answer the following questions :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is sustainable development?

বহনক্ষম উন্নয়ন কি ?

- (b) Mention two indicators of economic development.

অর্থনৈতিক উন্নয়নৰ দুটা সূচক উল্লেখ কৰা।

- (c) Write two characteristics of underdeveloped economy.

অনুমত অর্থনীতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (d) Write two limitations of GDP as a measure of economic development.

অর্থনৈতিক উন্নয়নৰ মাপ হিচাপে মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদনৰ (GDP)ৰ দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।

- (e) Mention two causes of urbanization in India.

ভাৰতবৰ্ষত নগৰীকৰণৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(4)

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Distinguish between economic growth and development.

অৰ্থনৈতিক বিকাশ আৰু উন্নয়নৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(b) Write the differences between physical and human capital.

ভৌতিক মূলধন আৰু মানৱ মূলধনৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(c) Discuss briefly the programs undertaken by the Government of India to eradicate the problem of unemployment.

ভাৰত চৰকাৰে নিবনুৱা সমস্যা দূৰীকৰণৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা আঁচনিসমূহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Distinguish between absolute poverty and relative poverty.

চৰম দৰিদ্ৰতা আৰু আপেক্ষিক দৰিদ্ৰতাৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(e) Discuss briefly the impact of globalization on Indian economy.

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত গোলকীকৰণৰ প্ৰভাৱ চমুকৈ লিখা।

(5)

(f) Discuss briefly the importance of service sector in Indian economy.

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিত সেৱা খণ্ডৰ ভূমিকা চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

4. Answer the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by economic development? Discuss the factors affecting economic development. 2+8=10

অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা? অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন নিৰ্ধাৰণ কৰা উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the role of capital formation and technology in economic development. 10

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত মূলধন গঠন আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Explain the relationship between population and economic development. 10

জনসংখ্যা আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

(6)

Or / অথবা

Discuss the demographic trend of India after Independence.

স্বাধীনোত্তৰ কালত ভাৰতবৰ্ষৰ জনসংখ্যাৰ গতিধাৰা বৰ্ণনা কৰা।

- (c) Discuss the occupational structure in organized and unorganized sectors in India. 10

ভাৰতবৰ্ষৰ সংগঠিত আৰু অসংগঠিত খণ্ডত জীৱিকাৰ গাঁথনি ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Explain the causes of unemployment problem in India.

ভাৰতৰ নিবনুৱা সমস্যাৰ কাৰণবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Explain briefly the role of monetary and fiscal policy in Indian economy. 10

ভাৰতীয় অর্থনীতিত মুদ্রানীতি আৰু ৰাজকোষীয় নীতিৰ ভূমিকা চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(7)

Or / অথবা

Explain the Centre-State financial relations in India.

ভাৰতৰ কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্য চৰকাৰৰ মাজৰ বিত্তীয় সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

***

3 (Sem-5/CBCS) ECO RE 2

2 0 2 1

(Held in 2022)

ECONOMICS

Paper : ECO-RE-5026

(Money and Banking)

(Regular Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) What is fiat money?

আদেশী মুদ্রা কি ?

(2)

- (b) According to M_1 measurement, money supply includes the following component :

$$M_1 = C + DD + OD$$

(Write True or False)

মুদ্রা যোগানৰ M_1 ধাৰণা মতে

$$M_1 = C + DD + OD$$

(সঁচা নে মিছা লিখা)

- (c) Define capital market.

মূলধন বজাৰৰ সংজ্ঞা লিখা।

- (d) When was the State Bank of India nationalized?

ভাৰতীয় ষ্টেট বেংক কেতিয়া ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত কৰা হৈছিল?

- (e) Mention any one instrument of money market.

মুদ্রা বজাৰৰ যি কোনো এটা আহিলাৰ নাম লিখা।

- (f) Mention one feature of money.

মুদ্রাৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (g) What is bank rate?

বেংক হাৰ কি?

- (h) What is meant by moral hazard?

নৈতিক বিপত্তি বুলিলে কি বুজা যায়?

(3)

- (i) Which of the following is not correct?
তলৰ কোনটো সত্য নহয়?

- (i) RBI was nationalized on January 1, 1935.

ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক ১ জানুৱাৰী, ১৯৩৫ চনত ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত কৰা হৈছিল।

- (ii) RBI is the apex bank of India.

ভাৰতৰ শীৰ্ষ বেংক হ'ল ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক।

- (iii) RBI's headquarters is in Mumbai.

ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ মুখ্য কাৰ্যালয় মুম্বাইত।

- (iv) Mr. Shaktikanta Das is present Governor of RBI.

শ্ৰী শক্তিকান্ত দাস ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ বৰ্তমান গৱৰ্ণৰ।

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

- (j) Mention one item of the liability side of the Balance Sheet of a bank.

বেংকৰ সমতাপূৰ্ণ হিচাপৰ ৰখিমানৰ দেনাৰ তালিকাত থকা এটা উপাদানৰ নাম উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two functions of money.

মুদ্রাৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

- (b) Mention two differences of money market and capital market.

মুদ্রা বজাৰ আৰু মূলধন বজাৰৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(4)

- (c) What are the components of money supply?

মুদ্রা যোগানৰ উপাদানবোৰ কি কি ?

- (d) Why does interest rate differ? Mention two reasons.

সুদৰ হাৰৰ পাৰ্থক্য কিয় হয় ? দুটা কাৰণ লিখা।

- (e) What are the constituents of financial system?

বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ উপাদানবোৰ কি কি ?

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What are the limitations of Fisher's equation of exchange of quantity theory of money.

মুদ্রাৰ পৰিমাণ তত্ত্বৰ ফিছাৰৰ নগদ বিনিময় সমীকৰণৰ সীমাবদ্ধতাবোৰ কি কি ?

- (b) Explain in brief the Balance Sheet approach to credit creation in banking system.

বেংক ব্যৱস্থাত ঋণ সৃষ্টিৰ সমতাপূৰ্ণ হিচাপৰ খতিয়ান ধাৰণাটো চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(5)

- (c) Briefly discuss the loanable fund theory of interest rate determination.

সুদৰ হাৰ নিৰ্ধাৰণৰ ঋণযোগ্য পুঁজি তত্ত্বটো চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Explain how demand for money arises as per liquidity preference theory of interest rate determination.

সুদৰ হাৰ নিৰ্ধাৰণৰ তাৰল্য পছন্দ তত্ত্ব মতে মুদ্রাৰ চাহিদা কেনেকৈ উদ্ভৱ হয়, বৰ্ণনা কৰা।

- (d) What is stock market? Explain its significance in modern economy.

ষ্টক বজাৰ কি ? আধুনিক অৰ্থনীতিত ষ্টক বজাৰৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

- (e) How does a Central Bank influence monetary management of an open economy?

মুক্ত অৰ্থনীতিৰ মৌদ্ৰিক পৰিচালনাত কেন্দ্ৰীয় বেংকে কিদৰে প্ৰভাৱ খটুৱাই, আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What are the main characteristics of a developed money market?

এখন উন্নত মুদ্রা বজাৰৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যবোৰ কি কি ?

- (f) Write a short note on selective credit control methods of Central Bank.

কেন্দ্রীয় বেংকৰ বাছনিমূলক ঋণ নিয়ন্ত্ৰণ পদ্ধতি সম্পৰ্কে এটা চমু টোকা লিখা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Critically examine the cash balance approach to the quantity theory of money.

মুদ্ৰাৰ পৰিমাণ তত্ত্বৰ নগদ জমা বা বাহি ধাৰণাটোৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

- (b) Explain in detail the functions of Central Bank.

কেন্দ্রীয় বেংকৰ কাৰ্যসমূহ বহলাই বৰ্ণনা কৰা।

- (c) Mention elaborately the main objectives of monetary policy of a country.

এখন দেশৰ মুদ্রানীতিৰ মূল লক্ষ্যবোৰ বহলাই উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

Explain the objectives of the recent monetary policy of the Reserve Bank of India.

ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ শেহতীয়া মুদ্রানীতিৰ মূল লক্ষ্যবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

- (d) Describe the various components of structure of banking system in India. Have you noticed any changes of structure in the system after economic reforms in India? 8+2=10

ভাৰতত বেংক ব্যৱস্থাৰ গাঁথনিৰ বিভিন্ন উপাদানবোৰ বৰ্ণনা কৰা। ভাৰতৰ আৰ্থিক সংস্কাৰৰ পৰৱৰ্তী কালত এই গাঁথনিৰ কিবা পৰিৱৰ্তন তুমি লক্ষ্য কৰিছনে?

- (e) What are the main objectives of credit control of Central Bank? Are there any differences between quantitative and qualitative credit control measures of Central Bank? If yes, mention those differences. 5+5=10

কেন্দ্রীয় বেংকৰ ঋণ নিয়ন্ত্ৰণৰ মূল লক্ষ্যবোৰ কি কি? কেন্দ্রীয় বেংকৰ ঋণ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা পৰিমাণমূলক আৰু বাছনিমূলক ঋণ নিয়ন্ত্ৰণ পদ্ধতিসমূহৰ মাজত কিবা পাৰ্থক্য আছেনে? যদি আছে, সেই পাৰ্থক্যবোৰ উল্লেখ কৰা।

- (f) Write a note on portfolio management of a commercial bank. How does banking reforms of India help in portfolio management process of a commercial bank? 7+3=10

বাণিজ্যিক বেংকৰ পত্ৰাধাৰ পৰিচালনা সম্বন্ধে এটা টোকা লিখা। ভাৰতৰ বেংক সংস্কাৰ পদ্ধতিয়ে এটা বাণিজ্যিক বেংকৰ পত্ৰাধাৰ পৰিচালনাত কিদৰে সহায় কৰিছে?

(8)

- (g) What are the main objectives of open market operations? Mention the conditions needed for the success of open market operation. 6+4=10

খোলা বজাৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ মূল উদ্দেশ্যবোৰ কি কি? খোলা বজাৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ কাৰ্যকাৰিতাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় অৱস্থাবোৰ উল্লেখ কৰা।

- (h) Explain the functions of financial system. Why is financial system important for economic growth? Discuss. 5+5=10

বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ কাৰ্যসমূহ উল্লেখ কৰা। অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ বাবে বিত্তীয় ব্যৱস্থা কিয় প্ৰয়োজনীয়? আলোচনা কৰা।

***

3 (Sem-5/CBCS) ECO RE 3

2021

(Held in 2022)

ECONOMICS

Paper : ECO-RE-5036

(Environmental Economics)

(Regular Elective)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is environmental economics?

পৰিবেশীয় অৰ্থনীতি কি ?

- (b) Define environmental crisis.

পৰিবেশীয় সংকটৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(2)

- (c) Is environment a public good?
পৰিবেশ ৰাজহুৱা সম্পদ হয়নে ?
- (d) What is sustainable development?
বহনক্ষম উন্নয়ন কি ?
- (e) Mention one evil effect of climate change.
জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ এটা কুপ্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।
- (f) Define market failure.
বজাৰ বিফলতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (g) What is property right?
সম্পত্তিৰ স্বত্ব বা অধিকাৰ কি ?
- (h) What is externality?
বাহ্যিকতা কি ?
- (i) Define ecology.
পৰিবেশতত্ত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (j) What are public goods?
ৰাজহুৱা সামগ্ৰীবোৰ কি ?

(3)

2. Answer the following questions in short :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) Distinguish between public good and private good.
ৰাজহুৱা সামগ্ৰী আৰু ব্যক্তিগত সামগ্ৰীৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।
- (b) Mention two causes of climate change.
জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (c) State two conditions of Pareto optimality.
পেৰাট'ৰ কাম্যতাৰ দুটা চৰ্ত উল্লেখ কৰা।
- (d) Define free riders problem.
মুক্ত আৰোহণৰ সমস্যাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (e) What is biodiversity?
জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য কি ?

(4)

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the importance of studying environmental economics.

পৰিবেশীয় অৰ্থবিজ্ঞান অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Briefly discuss major environmental protection activities undertaken in your country.

তোমাৰ দেশত পৰিবেশ সুৰক্ষাৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী সংক্ষিপ্তভাৱে আলোচনা কৰা।

(c) Explain the reasons for market failure for environmental goods.

পৰিবেশীয় দ্ৰব্যৰ ক্ষেত্ৰত বজাৰ বিফলতাৰ কাৰণসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss the implications of climate change.

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ পৰিণামসমূহ আলোচনা কৰা।

(5)

(e) Why is biodiversity important?

জৈৱ-বৈচিত্ৰ্য কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ?

(f) Draw a graph to show a negative production externality and explain it.

ঋণাত্মক উৎপাদন বাহ্যিকতা উপস্থাপনৰ বাবে এটা চিত্ৰ অংকন কৰা আৰু ইয়াক ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Give an example each of negative externality and positive externality. Does positive externality result market failure? Explain with example. 2+8=10

ঋণাত্মক বাহ্যিকতা আৰু ঋণাত্মক বাহ্যিকতাৰ প্ৰতিটোৰ একোটাকৈ উদাহৰণ দিয়া। ধনাত্মক বাহ্যিকতাই বজাৰ বিফলতা সম্পন্ন কৰেনে? উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Explain the environmental impact of agricultural activities with example.

8+2=10

কৃষি-বিষয়ক উৎপাদন কাৰ্য্যাবলীৰ পৰিবেশীয় পৰিণাম সম্পৰ্কে উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(6)

- (b) Write a comprehensive note on Environment Impact Assessment. 10

পৰিবেশ প্ৰভাৱ মূল্যায়নৰ ওপৰত এটা ধাৰণামূলক টোকা লিখা।

Or / অথবা

Explain diagrammatically how the optimal level of pollution is determined. 10

কাম্য প্ৰদূষণ স্তৰ কিদৰে নিৰ্ধাৰণ হয়, চিত্ৰসহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Explain the various measurements of sustainable development. 10

বহনক্ষম উন্নয়নৰ বিভিন্ন পৰিমাপসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss sustainable development from Indian perspective. 10

ভাৰতৰ প্ৰেক্ষাপটত বহনক্ষম উন্নয়ন আলোচনা কৰা।

- (d) Explain Pareto optimality with the help of diagram. 10

চিত্ৰৰ সহায়ত পেৰাট'ৰ কাম্যতা ব্যাখ্যা কৰা।

(7)

Or / অথবা

Discuss the role of Pigouvian taxes and tradable permits as instruments to control pollution. 5+5=10

প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণৰ আহিলা হিচাপে পিগুৱ কৰ ব্যৱস্থা আৰু বাণিজ্যিকৃত অনুমতিৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

***